

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΥ
ΑΘΗΝΑΙ

ΣΕΙΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΩΝ
« ΑΘΛΟΙ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ »

ΣΕΙΡΑ
 ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΩΝ
 « ΑΘΛΟΙ
 ΤΟΥ
 ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ »

ΑΞΙΑΙ	ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ	ΤΕΜΑΧΙΑ
1) Λεπτά 20	Ό 'Ηρακλής καταβάλλει τόν Ταύρον τής Κρήτης. 'Ανάγλυφος μετώπη του Ναού του Διός τής 'Ολυμπίας (5ος αιών π.Χ.) Μουσείον Λούβρου Παρισίων .	8.000.000
2) Λεπτά 30	Ό 'Ηρακλής και ό Κέρβερος. 'Από άρχαίαν 'Ελληνικήν ύδρίαν (525 περίπου π.Χ.) Μουσείον Λούβρου Παρισίων	4.000.000
3) Δραχμή 1.—	Ό 'Ηρακλής και τά χρυσά μήλα τών 'Εσπερίδων. 'Ανάγλυφος μετώπη άπό τόν Ναόν του Διός εις 'Ολυμπίαν (5ος αιών π.Χ.)	27.000.000
4) Δραχμή 1,50	Ό 'Ηρακλής και ή Λερναία 'Υδρα. 'Από άρχαίαν 'Ελληνικήν έρυθρόμορφον στάμνον	29.000.000
5) Δραχμαί 2.—	Ό 'Ηρακλής και ό Γηρυόνης. 'Από άρχαϊκόν άμφορέα	18.000.000
6) Δραχμαί 2,50	Ό 'Ηρακλής και ό 'Ερυμάνθιος κάπρος. 'Από άρχαϊκόν άμφορέα (6ος αιών π.Χ.) Βρεταννικόν Μουσείον Λονδίνου	69.000.000
7) Δραχμαί 3.—	Ό 'Ηρακλής και ό Κένταυρος Νέσσοσ. 'Από 'Αθηναϊκόν άγγειον (τέλος 7ου αιώνος π.Χ.). 'Εθνικόν Μουσείον 'Αθηνών	12.000.000
8) Δραχμαί 4,50	Ό 'Ηρακλής εις πάλην μετά του Θεού ποταμού 'Αχελώου. 'Από άρχαίαν 'Ελληνικήν έρυθρόμορφον ύδρίαν (5ος αιών π.Χ.). Βρεταννικόν Μουσείον Λονδίνου	16.000.000

ΑΞΙΑΙ	ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ	ΤΕΜΑΧΙΑ
9) Δραχμαί 5.—	Ό 'Ηρακλής καταβάλλει τόν λέοντα τής Νεμέας. 'Από άμφορέα του Ψύακος (520 περίπου π.Χ.) Μουσείον Μπρέσσιας 'Ιταλίας	13.000.000
10) Δραχμαί 6.—	Ό 'Ηρακλής και αί στυμφαλίδες όρνιθες. 'Από 'Αθηναϊκόν άγγειον (μέσα του π.Χ. αιώνος), Βρεταννικόν Μουσείον Λονδίνου	15.000.000
11) Δραχμαί 20.—	Πάλη 'Ηρακλέους και γίγαντος 'Ανταιου. 'Από 'Αθηναϊκόν κρατήρα (τέλος του π.Χ. αιώνος). Μουσείον Λούβρου Παρισίων.	1.000.000

ΛΟΙΠΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ: 26 x 36,5 χιλιοστά, εις φύλλα τών 50 τεμαχίων.

ΣΧΕΔΙΑ: Κλάσεων δραχμ. 1—1,50 και 2 του χαράκτου Γ. Βελισσαρίδη. Λοιπών κλάσεων του ζωγράφου Π. Γράβαλου.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΚΤΥΠΩΣΕΩΣ: Πολυχρωμία Offset.

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ: Γραφικαί Τέχναι «'Ασπιώτη - 'Ελκα Α.Ε.» 'Αθήναι.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ: \$ 1 = 29,85 δραχμαί.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ

Τά έν λόγω γραμματόσημα θά κυκλοφορήσουν τήν 16ην Μαρτίου 1970 και θά πωλώνται μέχρις εξαντλήσεώς των.

ΦΑΚΕΛΟΙ ΠΡΩΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

'Η Φιλοτελική 'Υπηρεσία δέν θά εκδώση φακέλους πρώτης ήμέρας κυκλοφορίας, ούτε θά χρησιμοποιήση ειδικήν άναμνηστικήν σφραγίδα. Δέν θά δεχθί επίσης παραγγελίας δι'ιδιωτικούς φακέλους πρώτης ήμέρας.

ΟΙ ΑΘΛΟΙ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

Μέσα στο πλήθος των μυθολογικών παραδόσεων των αρχαίων Έλλήνων, ο Ήρακλής είχε τή θέση του κατ' ἐξοχήν πανελληνίου ήρωος, ἄν και αἱ Θῆβαι, ὅπου ἐγενήθη, τὸν ἤθελον ἰδικόν των, ἐπίσης και ἡ Ἀργολίς, ἀφοῦ ἐζήσε στὴν Τίρυνθα, γνωστὴ σήμερα ἀπὸ τὰς ἀνασκαφὰς τοῦ Σλλιμαν (Schliemann) ὅσον και αἱ Μυκῆναι. Ἡ παλαιότερα ἀντίληψις ὅτι ὁ Ήρακλής ἀνήκεν ἀποκλειστικῶς στὴ δωρικὴ φυλὴ, ἔχει ἀποδειχθῆ ἀνακριβῆς. Ὅλοι οἱ Ἕλληνες τὸν ἐλάτρευαν ὡς τὸν πρῶτον πανεθνικόν ήρωα, ποῦ ἐχάραξε μὲ τοὺς ἄθλους του τὴν πορείαν τοῦ λαοῦ πρὸς τὴν πρόοδον και τὸν πολιτισμόν. Ὁ Ήρακλής ἐγοήτευσε τὴ λαϊκὴ φαντασία, ἡ ὁποία τοῦ ἀπέδωκεν ὅλας τὰς ἰδεώδους ἀρετὰς, σωματικὴν ρώμην, θάρρος, γενναιότητα, μεγαλοφροσύνην, ἀγάπην διὰ τοὺς ἀγῶνας, θερμὴν ἰδιοσυγκρασίαν, ἀνθρωπισμόν, φιλευσπλαχίαν. Ἀπὸ τοὺς φιλοσόφους και ἀπὸ τοὺς τραγικοὺς ποιητὰς ἔχει τονισθῆ ἡ βαθεῖα ἠθικὴ ἔννοια τοῦ Ήρακλέους.

Ἡ θεὰ Ἥρα ἀπὸ ζηλοτυπία τὸν κατέτρεξε ἐξ ἀρχῆς, ἀπὸ τὸ λίκνο του και τὸν ἐνέπλεξε ἐπειτα σὲ δυσχερεῖς καταστάσεις, ποῦ ἐκεῖνος πάντοτε εἶχε τὸ θάρρος και τὴ δύναμι νὰ ἀντιμετωπίσῃ. Ἀλλ' ἡ προκληθεῖσα, ἀπὸ τὴν ἴδια, παράκρουσι τὸν φρενῶν του και ὁ ἐπιβληθεὶς ἐξίλασμός ἐκ τῶν συνεπειῶν αὐτῆς, τὸν ὑποχρέωσε ἐπὶ δώδεκα ἔτη νὰ ὑπηρετῆ τὸν Εὐρυσθέα και νὰ ἐκτελῆ τὰς ἐντολάς του. Μὲ σύνεση και ὑπομονὴ ἀντιμετωπίζει ἐπιτυχῶς ὅλας τὰς ἀντιξοότητες, ἔχων τὴν συμπαράστασιν τῆς Ἀθηνᾶς, τῆς προστατιδῶς του θεᾶς τῆς σοφίας. Τὸ τραγικόν του τέλος και ἡ ἀποθέσις, ἡ ὑποδοχὴ του ἀπὸ τοὺς θεοὺς στὸν Ὀλυμπο, ἀποτελοῦν τὸ ἀποκορύφωμα τοῦ μύθου.

Ὁ πανελλήνιος χαρακτήρ τοῦ ήρωος μαρτυρεῖται ἀπὸ τοὺς ποιητὰς τὸν Ὀμηρο, τὸν Ἡσίοδο, τὸν Ἀρχίλοχο τῆς Πάρου, τὸν Σησίλοχο τῆς Σικελίας, τὸν Πείσανδρο τῆς Ρόδου και ἄλλους, ποῦ τὰ ποιηματὰ των ἔχουν χαθῆ. Οἱ ποιηταὶ ἔδωσαν, μὲ τὰ ἔπη και τοὺς ὕμνους των, μορφήν εἰς τὰς λαϊκὰς παραδόσεις. Ἔργα τέχνης - σὲ ἀετώματα, μετόπες ἢ ζωφόρους ναδῶν, σὲ παραστάσεις ἀγγείων κλπ. προερχόμενα ἀπὸ ὅλας τὰς περιοχὰς τοῦ Ἑλληνικοῦ κόσμου, τῆ Μ. Ἀσίας, τὰς νήσους, τῆ Μεγάλῃ Ἑλλάδα και τῆ Σικελία, χρονολογοῦμενα ἀπὸ τὸν 8ο π. Χ. αἰῶνα, διεσώθησαν μὲ παραστάσεις τῶν ἄθλων τοῦ Ήρακλέους.

Ἐξέχουσιν σημασίαν μεταξὺ αὐτῶν ἔχουν αἱ ἀγγειογραφίαι. Στὰ ἀγγεῖα ὁ ήρωας εἰκονίζεται συνήθως μὲ κοντὰ μαλιὰ και γένεια, ἐνδεδυμένος τῇ λεοντῇ ἐπάνω ἀπὸ τὸ βραχὺ χιτῶνα, κρατῶν τὸ χαρακτηριστικόν του ὄπλο, τὸ ρόπαλο. Ἐνίοτε παριστάνεται νέος, ἀγένειος, ἄλλοτε, σὲ ἀρχαικώτερα μνημεῖα, ὄπλισμένος μὲ τόξον ἢ ὡς ὀπλίτης μὲ θώρακα, δόρυ και ξίφος.

Ἐκτὸς τῶν δώδεκα ἄθλων, ἡμπορεῖ κανεὶς στὰς παραστάσεις αὐτὰς νὰ ἀναγνωρίσῃ ἄλλας ἐξήντα περίπου ἠρωϊκὰς πράξεις και ἐπεισόδια. Ἀπὸ τοῦ 6ου π. Χ. αἰῶνος, οἱ δώδεκα ἄθλοι εἶχον καθιερωθῆ ὡς κανὼν, ὅπως τοὺς βλέπουμε στὶς μετόπες τοῦ Ναοῦ τοῦ Διὸς στὴν Ὀλυμπία.

Οἱ ἄθλοι αὐτοὶ ἐγιναν κατ' ἐντολήν τοῦ Εὐρυσθέως. Ἡ ἐξάρτησις τοῦ ήρωος ἀπὸ τὸν βασιλεὺ τῶν Μυκηνῶν και γενικώτερα ἡ σχέση τῶν ἑλληνικῶν μύθων μὲ τοὺς μυκηναϊκοὺς χρόνους, ὅπως ἔχει διαπιστωθῆ σὲ μεγαλύτερη

ἐκτασὴ ἀπὸ τοὺς ἐρευνητὰς, ἡμποροῦν νὰ στηρίξουν τὴν ὑπόθεσιν ὅτι και ὁ μύθος τοῦ Ήρακλέους ἐπήγασε ἀπὸ τὸ θρύλο ἐνὸς πραγματικοῦ ἀρχοντος ποῦ ἐζήσε στὴν Τίρυνθα, ὑποτελοῦς τοῦ μεγάλου βασιλέως τῶν Μυκηνῶν, ἐνὸς ἀρχοντος ὀνομαστοῦ διὰ τὰς ἀρετὰς του.

Εἶναι πιθανόν ὅτι ἓνα ποιητικὸ ἔργο διεμόρφωσε τὴ λαϊκὴ παράδοσιν σὲ κανόνα, μὲ τὴ διήγησιν κατὰ χρονολογικὴ τὰξιν τῶν δώδεκα ἄθλων ποῦ διακρίνονται σὲ δύο γεωγραφικὰς ομάδας.

Στὴν πρῶτῃ ομάδα ἀνήκουν ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους ὁ Ήρακλής διεξήγαγε στὴν Πελοπόννησο, ὅπως εἶναι οἱ μῦθοι τοῦ λέοντος τῆς Νεμέας, τῆς Λερναίας Ὑδρας, τοῦ Ἐρυμανθίου κάπρου, τῶν Στυμφαλίδων ὀρνίθων.

Στὴ δευτέρῃ ομάδα ἀνήκουν οἱ ἄθλοι ποῦ ἐγιναν ἔξω ἀπὸ τὴν Πελοπόννησο ἢ σὲ φανταστικὰς χώρες, στὰ πέρατα τοῦ κόσμου ἢ σὲ μακρινὰς περιοχὰς τοῦ ἑλληνικοῦ κόσμου, ὅπως οἱ ἄθλοι μὲ τὸν ταῦρον τῆς Κρήτης, τὰ μῆλα τῶν Ἑσπερίδων, τὸν Κέρβερο, φύλακα τοῦ Ἄδου.

Στοὺς μύθους αὐτοὺς θέλησαν πολλοὶ νὰ ἀποδώσουν συμβολικὴ ἔννοια ἢ νὰ τοὺς ἐξηγήσουν ὀρθολογιστικὰ.

Συναντῶμεν και ἄλλους μύθους ἐκτὸς ἀπὸ τὸ δώδεκαθλον, ἐξ Ἰσου συχνὰ εἰκονιζομένους ἰδίως ἐπάνω στὰ ἀττικά ἀγγεῖα.

Ἐνα ἀπὸ τὰ πλέον ἀξιοθαύμαστα εἶναι ὁ ἀμφορέυς τοῦ Ζωγράφου τοῦ Νέσσο, ποῦ χρονολογεῖται στὰ τέλη τοῦ 7ου π. Χ. αἰῶνος.

Στὸν πίνακα ποῦ καταλαμβάνει τὴ μία ὄψιν τοῦ λαμοῦ τοῦ ἀμφορέως, βλέπομεν τὸν ήρωα νὰ τιμωρῆ τὸν Κένταυρο Νέσσο γιατί εἶχεν ἐπιτεθῆ κατὰ τῆς Διῆανειρας, τῆς γυναικὸς τοῦ ήρωος.

Σχετικὸς πρὸς τὸν γάμον τοῦ Ήρακλέους μὲ τὴν κόρη τοῦ Οἰνέως, τοῦ βασιλέως τῆς Καλυδῶνος, εἶναι και ὁ μῦθος τῆς πάλης πρὸς τὸν Ἀχελῶον, τὸν ποτάμιον θεόν.

Τέλος ὁ μῦθος τοῦ τρισωμάτου Γυρῆνου, τοῦ ὁποίου τὰς ἀγέλας ἔφερε ὁ Ήρακλής στὴν Τίρυνθα ἀφοῦ ἐφόνευσε τὸ τέρας, εἰκονίζεται σὲ ἀγγειογραφίαι.

Πόσον ἀγαπητὰ ἦσαν τὰ θέματα αὐτὰ, δείχνει ὁ μεγάλος ἀριθμὸς τῶν παραστάσεων ποῦ ἔχουν διασωθῆ, π. Χ. μόνον διὰ τὸν ἄθλον μὲ τὸν λέοντα τῆς Νεμέας, ἔχομεν πολλὰς ἑκατοντάδας.

Μεταξὺ τῶν ἀγγειογραφίῶν αἱ πλέον ἀριστουργηματικαὶ ὀφείλοντο εἰς ἀθηναίους καλλιτέχνας τοῦ 6ου και τοῦ 5ου π. Χ. αἰῶνων τινες δὲ ἀπῆχον μεγάλη ζωγραφικὰ ἔργα, πίνακας ἢ τοιχογραφίας ποῦ ἔχουν χαθῆ.

Μεταξὺ κυρίως τῶν ἀγγειογραφίῶν, εὐλόγως, ἐγινεν ἐπιλογὴ διὰ τὴν ἀπεικόνισιν τῶν ἄθλων ἐπὶ τῆς σειρᾶς τῶν γραμματοσήμων, τὴν ὁποίαν κατ' εὐτυχίαν ἔμπευσεν ἐκδίδει ἡ Γενικὴ Διευθύνσις τῶν Ταχυδρομείων τῆς Ἑλλάδος.

Β. Γ. ΚΑΛΛΙΠΟΛΙΤΗΣ

Διευθυντῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Ἀθῆναι